

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین
دانشکده پزشکی شهید بابایی

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد انگل شناسی پزشکی

عنوان پایان نامه

بررسی اثر فراکشن های مختلف گیاه دارویی مورد بر پروتواسکولکس های
کیست هیداتید و تعیین اثر ایمونومدولاتوری آنها بر روی سلول های
ماکروفاژی

اساتید راهنما

دکتر مجتبی شهنازی، دکتر عباس آزادمهر

اساتید مشاور

دکتر رضا حاجی آقایی، دکتر محمود علیپور حیدری

نگارش: آرشام گلی زاده

سال تحصیلی: 1395-96

شماره پایان نامه : 64

زمینه: گیاه *Myrtus communis* به عنوان یک گیاه بومی و دارویی در درمان چندین بیماری از جمله بیماری های عفونی موثر بوده و دارای خواص تقویت کننده سیستم ایمنی بدن می باشد.

هدف: ارزیابی اثر فراکشن های مختلف گیاه دارویی مورد بر پروتواسکولکس های کیست هیداتید و تعیین اثر ایمونومدولاتوری آنها بر روی سلول های ماکروفاژی.

روش بررسی: عصاره گیاه *Myrtus communis* و چهار فراکشن اتانولی، پترولیوم اتری، اتیل استاتی و کلروفرمی آن تهیه و اثر اسکولیسیدالی آنها در غلظت های 3-100 mg/ml و مدت زمان های 10-60 دقیقه و با استفاده از ائوزین 0/1% مورد ارزیابی قرار گرفت. غلظت مناسب و غیر سمی عصاره و فراکشن ها به روش MTT انجام شد. اثر ایمونومدولاتوری عصاره و فراکشن های گیاه مذکور در غلظت های 10، 100 و 200 $\mu\text{g/ml}$ با اندازه گیری مقدار نیتریک اکساید تولید شده توسط ماکروفاژها، پس از انکوباسیون در 37°C مدت 24 ساعت، به روش Grisse انجام شد.

نتایج: در این بررسی عصاره گیاه مورد توانست با غلظت 25 mg/ml در مدت زمان 50 دقیقه، 100% پروتواسکولکس ها را از بین ببرد که با افزایش غلظت عصاره به 50mg/ml میزان اسکولکس کشی به 20 دقیقه کاهش یافت. در بررسی اثر فراکشن های مختلف گیاه مورد، بهترین عملکرد به ترتیب مربوط به فراکشن های اتانولی و اتیل استاتی بود. همچنین در مورد اثر ایمونومدولاتوری عصاره و فراکشن های گیاه مورد بر میزان تولید نیتریک اکساید از سلول های ماکروفاژ، مشخص شد که عصاره و فراکشن های اتانولی و اتیل استاتی گیاه مورد بر فعالیت ماکروفاژها اثر مهاری داشتند و میزان تولید نیتریک اکساید را کاهش دادند که این کاهش در مورد عصاره فقط در غلظت 200 $\mu\text{g/ml}$ و در فراکشن اتیل استاتی در غلظت های 100 و 200 $\mu\text{g/ml}$ و در فراکشن اتانولی در تمامی غلظت های مورد استفاده (10، 100 و 200 $\mu\text{g/ml}$) معنی دار بود ($P<0.05$). فراکشن های پترولیوم اتری و کلروفرمی تاثیر چندانی بر تولید نیتریک اکساید نداشتند.

نتیجه گیری: عصاره و فراکشن های گیاه مورد بر روی پروتواسکولکس ها موثر بودند که این تاثیر در مورد عصاره و فراکشن های اتانولی و اتیل استاتی به جهت داشتن خواص ضد التهابی مناسب، قابل توجه بود.

کلید واژه: کیست هیداتید، اسکولیسیدال، گیاه مورد، ایمونومدولاتوری، ماکروفاژ، نیتریک اکساید، فراکشن.